

Fractie:	ONS
Naam:	Berthoo Lammers
Onderwerp:	Plaatsing Transformatiehuisjes Liander
Datum indiening vragen:	4 december 2024 Aanvullende vragen 10 december 2024

Vragen:

Inleiding

Plaatsing Transformatiehuisjes Liander

N.a.v. eerder bericht van bewoners over het plaatsen van transformatorhuisjes in de wijken van Noordoostpolder. Voor de ONS-fractie was het bericht van burgers vanwege het plaatsen van transformatorhuisjes (TH) - zonder overleg - reden voor een aantal schriftelijke vragen.

Kanttekening ONS gelezen hebbend de brief van de bewoner: de reactie van de gemeente dient dienend en oplossingsgericht te zijn. Dit is niet hetgeen ik uit de brief lees, gezien de "kastje-naar-de-muur" verwijzing.

Binnen de gemeente zijn verschillende projecten van Liander bezig om de energietransitie te bevorderen. Hierbij ontstaan soms acute problemen in woongebieden, waarvoor direct een trafostation geplaatst moet worden, dit zijn losse projecten genaamd case by case. Dit geldt ook voor de locatie waar de bewoner over klaagt. Daarnaast zijn er projecten zoals Nulely en Erfstations, en wordt het project Buurt Aanpak opgestart ter vervanging van losse projecten.

Vraag 1:

Hoe beoordeelt het college de verontrusting, beschreven in de brief van een inwoner uit Marknesse aan uw College gericht? Deelt u zijn bevindingen? Zo nee, waarom niet?

De brief is bekend bij het college en het college heeft begrip voor de verontrusting.

Het college deelt de bevindingen echter niet. De locaties van transformatoren in de bestaande bebouwing zijn aan technisch eisen en mogelijkheden gehouden. Dat betekent dat niet alles altijd mogelijk is.

In het merendeel van de gevallen leidt dit niet tot problemen. Het college zegt toe in overleg te gaan om binnen de mogelijkheden tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te komen.

Het college is bekend met de brief en heeft begrip voor de verontrusting. Echter, het college deelt de bevindingen niet. De locaties van transformatorhuisjes in bestaande bebouwing zijn gebonden aan technische eisen en mogelijkheden, wat betekent dat niet alles altijd mogelijk is. In de meeste gevallen leidt dit niet tot problemen. Het college zegt toe de locatie te heroverwegen en eventuele technische mogelijkheden af te wegen voor een ander type trafostation om tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te komen. Het geheel afblazen van het trafostation zal tot energieproblemen leiden in dit gedeelte van de wijk.

Vraag 2:

Heeft Liander de vrijheid om de Transformatiehuisjes te plaatsen waar zij die wenselijk acht?

Nee. Liander moet rekening houden met technische randvoorwaarden en de afwegingskaders van de gemeente. Hierbij wordt gekeken naar de meest optimale locatie in de betreffende situatie..

Vraag 3:

Wordt er voor plaatsing vergunning verleend aan Liander betreffende de locatie – van in dit geval – voor het huis van de bewoner?

De trafostations zijn vergunningsvrij. De grond wordt aangekocht door Liander nadat de gemeente op basis van de afwegingskaders dit heeft bepaald. Liander informeert daarna de omgeving.

Meestal mogen trafostations zonder vergunning worden geplaatst, omdat er geen vergunning nodig is voor objecten die lager zijn dan 3 meter en/of een oppervlakte hebben van maximaal 15 m².

Vraag 4:

U heeft participatie hoog in het vaandel staan. Vindt u niet dat u, als college of Liander als opdrachtnemer, vooraf overleg dient te hebben met de bewoner om, indien die mogelijkheid er is, tot een goede afstemming te komen omtrent plaatsing? Zo nee, waarom niet?

In de afgelopen jaren zijn al ruim 100 trafostations binnen de gemeente geplaatst, waarvan 20 locaties afgelopen jaar. Hierover zijn slechts 6 bezwaren ingediend bij de gemeente, naast deze locatie nog 2 andere locaties.

Vanwege de grote opgave waar Liander voor staat, is het project Buurt Aanpak gestart. Hierbij worden gemeentelijke processen opnieuw bekeken en waar mogelijk aangepast om de communicatie te verbeteren. Dit omvat ook de publicatie van de verkoop van gronden, zodat de omgeving eerder geïnformeerd wordt. Met Buurt Aanpak wil de gemeente van informeren naar raadplegen gaan op de participatieladder, door inloopavonden te houden voorafgaand aan de grondverkoop.

Vraag 5:

Voelt u zich als college niet verplicht om een dergelijk signaal af te geven aan Liander? (Waarom ik die vraag stel: als een burger een bedrijfsbordje opzichtig in zijn tuin aan de weg plaatst kan dat zeker tot ongenoegen leiden en zal het college handhavend moeten optreden.)

Het proces van publiceren is naar aanleiding van deze eerdere casus met Liander besproken en aangepast.

Vraag 6:

Heeft Liander hierin de volledige individuele vrijheid van handelen, dus kan ze zelf plaatsen?

Zo ja, waar dient de burger dan te klagen of een bezwaar in te dienen als Liander verwijst naar de Gemeente en de Gemeente verwijst naar Liander?

Wat vindt u van een dergelijke spagaat voor de burger?

Indien de burger zijn gelijk voor de kortgedingrechter wil halen wie dient er dan als gedaagde te komen?

Zie antwoorden op vraag 2 en 3. Bewoners kunnen bezwaren indienen tegen de locatie van een transformator bij de gemeente, meestal binnen zes weken na de bekendmaking van de beslissing. De locatie wordt dan door de gemeente heroverwogen. Het is in bestaande bebouwing helaas niet altijd mogelijk de ideale locatie te vinden binnen de technische randvoorwaarden, maar wel de minst belastende locatie voor de omgeving.

Aanvullende vragen

Inleiding

Plaatsing Transformatiehuishuisjes Liander

N.a.v. eerder bericht van bewoners over het plaatsen van transformatorhuisjes in de wijken van Noordoostpolder. Voor de ONS-fractie was het bericht van burgers vanwege het plaatsen van TH (transformatorhuisjes) - zonder overleg - reden voor de Schriftelijke Vragen zoals gesteld op 4 december.

Kanttekening: *Het moge helder zijn dat ik op zoek ben naar –welk orgaan – waar verantwoordelijk voor is. – Het feit dat zienswijze in de bij mij en u bekende casus door de gemeente worden afgedaan met ..”gaan wij niet over, u moet bij Liander zijn...” bij mij niet de gewenste attitude doet ontstaan over betrokkenheid en oplossingsgerichtheid van het probleem.*

Vraag 7:

Is het college van mening dat – de plaatsing van transformatorhuisjes – dient te geschieden in overleg met de bewoners die er mogelijk hinder van kunnen ondervinden?

Zo ja....op welke wijze vindt het college dat daar praktisch invulling aan kan worden gegeven?

Zo nee...waarom niet?

Zie ook antwoord vraag 4. Bij de Buurt Aanpak willen we samen met Liander de buurt mogelijkheid geven om de aangegeven locatie vooraf te bespreken tijdens een inloopavond.

Vraag 8:

Kan het college aangeven of er afspraken zijn gemaakt omtrent / of betreffende / het plaatsen van transformatiehuishuisjes met Liander en ook over de wijze van communiceren met haar burgers?

Zo nee...bij wie moet/kan een bezwaarde zich dan melden voor een zienswijze indien het bezwaar geldt voor locatiebepaling?

Zie ook antwoord vraag 6.

Vraag 9:

Welke verantwoordelijkheid heeft het college t.a.v. haar inwoners met betrekking tot het duiden van de locatie van plaatsing? Zijn afspraken hierover vastgelegd?

Welk orgaan – Liander / gemeente – is verantwoordelijk voor welk deel van de uitvoering tot en met de totstandkoming van plaatsing? Doelend op wetgeving en praktijk. Kunt u dat aangeven?

Zijn deze afspraken en verantwoordelijkheden ook beschreven naar Liander?

Zo...nee waarom niet, zo ja...kunt u daarvan een afschrift overleggen?

Volgens de nieuwe Energiewet, die de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet samenvoegt, zijn gemeenten verplicht om mee te werken aan het plaatsen van voorzieningen zoals trafostations in de openbare ruimte voor netwerkbeheerders. Dit is nodig om de infrastructuur voor elektriciteit en gas te beheren en te onderhouden.

De wetgeving is bedoeld om de energietransitie te ondersteunen en ervoor te zorgen dat het netwerk betrouwbaar en toekomstbestendig is. Gemeenten spelen hierbij een cruciale rol omdat zij verantwoordelijk zijn voor de openbare ruimte en moeten zorgen dat de benodigde infrastructuur zonder belemmeringen kan worden aangelegd.

Zoals eerder beschreven komt Liander met een voorstel voor de locatie, welke daarna wordt besproken met de gemeente. Hierbij hanteren we afwegingskaders (zie antwoorden op eerdere vragen).

Vraag: 10

Op welke wijze en tot in welk proces (van plaatsing Transformatiehuysje) vindt u dat de burger hierbij betrokken moet raken, valt keuze locatie daar ook onder? Zo nee, hoe kan de burger dan wel betrokken raken bij die keuze en welke stap kan de burger dan ondernemen?

Zie antwoord vraag 7

Vraag 11:

Op welke wijze heeft u de “participatieprincipes” toegepast m.b.t. duiding plaatsing op locatie met de inwoners. Voelt u zich daarvoor verantwoordelijk? Zo nee, waarom niet?

Bij Buurt Aanpak kunnen we een gedeelte van participatie toepassen, maar de bewoners hebben daarbij minimale inspraak door de technische randvoorwaarden en de beperkingen in de bestaande bebouwing. Wel wordt bekeken welke locatie het minst belastend is voor omwonenden.

Datum beantwoording vragen:	16-12-2024
Contactpersoon:	
E-mail adres:	
Tel:	

Bijlage afwegingskaders

Criteria Liander bij het kiezen van een plek:

- 1 trafostations kan gemiddeld 100 woningen van stroom voorzien. Hierbij gaan we uit van het gemiddelde stroomgebruik van een woning in de toekomst.
- Er zit gemiddeld 150 meter tussen de woningen en het trafostations. Zo kunnen we garanderen dat alle woningen in uw buurt een betrouwbare stroomvoorziening hebben.
- De kabels van het trafostations naar de woning moeten zo kort mogelijk zijn. Hoe korter de kabel, hoe stabiel het stroomnet is.
- De ondergrondse infrastructuur is ook bepalend: Er kan geen trafostations geplaatst worden bovenop leidingen of kabels in de grond.

Keuzeschema locatie bepaling

Waar het trafostations zou kunnen komen te staan.

In iedere wijk en dorpen zijn extra trafostations nodig. Het trafostations kan niet onder de grond komen, omdat het daar te vochtig is en moeilijker te bereiken bij storingen.

Ook mag de kabellengte vanaf het trafostations tot de woning maximaal 250 meter zijn (als de afstand groter is, is de stroom niet krachtig genoeg). Per trafostations zijn een bepaald aantal aansluitingen mogelijk.

De precieze plek waar de transformatoren komen hangt verder af van verschillende situaties. Zoals waar het riool loopt, waar bomen staan, technische voorwaarden etc.

Liander en de gemeente gebruiken als hulp voor een eerste beoordeling van een locatie het volgende keuzeschema.

Keuzeschema

Keuze 1: Is er op de locatie een riool, hoofdleiding of -kabel?

Keuze 2: Komt het trafostations bij een kruispunt of bij een primaire ontsluitingsweg?

Keuze 3: Is de locatie een beschermd dorpsgezicht of in de buurt van een monument?

Keuze 4: Is de locatie een parkeervak of hoort het bij een parkeerplaats/parkeervak?

Keuze 5: Is de locatie een groenzone of park, of hoort het hierbij?

Keuze 6: Is de locatie op een terrein dat in ontwikkeling is?

Keuze 7: Is er een andere plek die niet wordt gebruikt voor een hoofdfunctie en is die plek in een binnenterrein/hof?

Keuze 8: Zijn er problemen met de locatie door de regels voor archeologie?

Een locatie zal bijna nooit aan alle punten uit het keuzeschema voldoen. Het schema helpt ons om de locatie dat het minst belastend is voor omwonenden te kiezen.

Liander en de gemeente houden hierbij ook met zoveel mogelijk mensen rekening. Dit lukt waarschijnlijk niet in alle gevallen.